

РЕШЕНИЕ НА ESMA

от 10 юни 2020 г.

за подновяване на временното изискване към физическите или юридическите лица, които имат нетни къси позиции, временно да намалят праговете за уведомяване за нетни къси позиции по отношение на емитиран акционерен капитал на дружества, чиито акции са допуснати за търгуване на регулиран пазар и да уведомяват компетентните органи при надхвърляне на определен праг в съответствие с член 28, точка 1, буква а) от Регламент (ЕС) № 236/2012 на Европейския парламент и на Съвета

СЪВЕТЪТ НА НАДЗОРНИЦИТЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ОРГАН ЗА ЦЕННИ КНИЖА И ПАЗАРИ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Споразумението за Европейското икономическо пространство и по-специално Приложение IX към него,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1095/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за създаване на Европейски надзорен орган (Европейски орган за ценни книжа и пазари), за изменение на Решение № 716/2009/ЕО и за отмяна на Решение 2009/77/ЕО на Комисията¹, и по-конкретно член 9, точка 5, член 43, точка 1 и член 44, точка 1 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 236/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 14 март 2012 г. относно късите продажби и някои аспекти на суапите за кредитно неизпълнение (²) и по-специално член 28 от него,

като взе предвид Делегиран регламент (ЕС) № 918/2012 г. на Комисията от 5 юли 2012 г. за допълване на Регламент (ЕС) № 236/2012 на Европейския парламент и на Съвета относно късите продажби и някои аспекти на суапите за кредитно неизпълнение във връзка с определенията, изчисляването на нетните къси позиции, покритите суапи за кредитно неизпълнение по държавни дългови инструменти, праговете за уведомяване, праговете на ликвидност за отмяна на ограниченията, значителния спад в стойността на финансовите инструменти и неблагоприятните събития (³) и по-специално член 24 от него,

като взе предвид Решение (ЕС) 2020/525 на ESMA от 16 март 2020 г.⁴ относно изискване от физическите или юридическите лица, които имат нетни къси позиции, временно да намалят праговете за уведомяване за нетни къси позиции по отношение на емитирания акционерен капитал на дружества, чиито акции са допуснати за търгуване на регулиран пазар, над определен праг и да уведомят компетентните органи в съответствие с член 28, точка 1, буква а) от Регламент (ЕС) № 236/2012 на Европейския парламент и на Съвета,

Като има предвид, че:

1. Въведение

(1) С Решение (ЕС) 2020/525 ESMA изиска от физическите или юридическите лица с нетни къси позиции по отношение на емитиран акционерен капитал на дружества,

¹ ОВ L 331, 15.12.2010 г., стр. 84.

² ОВ L 86, 24.3.2012 г., стр. 1.

³ ОВ L 274, 9.10.2012 г., стр. 1.

⁴ ОВ L 116 от 13.1.2020, стр. 5–13.

чиито акции са допуснати за търгуване на регулиран пазар, да уведомяват компетентните органи с информация за всяка такава позиция, която достигне, надхвърли или спадне под 0,1 % от емитирания акционерен капитал в съответствие с член 28, точка 1, буква а) от Регламент (ЕС) № 236/2012 на Европейския парламент и на Съвета.

- (2) Мярката, въведена с Решение (ЕС) 2020/525 на ESMA, е свързана с необходимостта националните компетентни органи и ESMA да бъдат в състояние да следят нетните къси позиции, които участниците на пазара са открили във връзка с акции, допуснати за търгуване на регулиран пазар, с оглед на появили се извънредни обстоятелства на финансовите пазари.
- (3) В съответствие с член 28, точка 10 от Регламент (ЕС) № 236/2012 ESMA трябва да преразглежда тази мярка през подходящи интервали от време и най-малко на всеки три месеца.
- (4) ESMA извърши този преглед въз основа на анализ на показатели за изпълнението, включително цени, нестабилност, индекси на спредове по суапи за кредитно неизпълнение, както и въз основа на развитието на нетните къси позиции, по-специално тези между 0,1 и 0,2 %, които постоянно нарастват от влизането в сила на първоначалното решение от 16 март 2020 г. В съответствие с извършения анализ ESMA реши, че трябва да поднови мярката за още три месеца.

2. Способност на мярката да преодолява съответните заплахи и последствия в трансграничен план (член 28, точка 2, буква а) от Регламент (ЕС) № 236/2012)

а. Заплаха за правилното функциониране и целостта на финансовите пазари

- (5) Пандемията от COVID-19 продължава да оказва сериозно неблагоприятно въздействие върху икономиката в Съюза, а перспективите за възстановяването ѝ в бъдеще все още са несигурни. Въпреки че финансовите пазари на ЕС частично са възстановили загубите си след 16 март 2020 г., тази несигурност влияе и върху бъдещото им развитие.
- (6) Резултатите на европейските борсови индекси демонстрират нестабилна пазарна среда, в която, при вземане на 20 февруари 2020 г. за референтна точка, Eurostoxx 50 е изгубил около 13 % от стойността си към 4 юни 2020 г. [Фигура 1], като всички сектори са засегнати от това. Понижаването на цените също е широко разпространено в целия Съюз, след като фондовите борси в 24 държави загубиха най-малко 10 % от стойността си при сравнение на цените от 4 юни с тези от 20 февруари 2020 г. През същия период цените на акциите на европейските кредитни институции са загубили между 9 и 48 % от стойността си.
- (7) Въпреки че променливостта, измерена от VSTOXX, която представлява предполагаемата променливост, основаваща се на цените на опциите съгласно Eurostoxx 50, също се е понижала значително от постигнатия пик през март, когато надхвърли 80 %, тя продължава да бъде около 14 % над променливостта,

наблюдавана на 20 февруари. ESMA счита, че настоящите нива на променливост продължават да надхвърлят характерните такива при нормални пазарни условия [Фигура 3].

- (8) Аналогични могат да бъдат и съображенията по отношение на спредовете по суапи за кредитно неизпълнение, където въпреки спада спрямо данните, получени от 15 март, нивата за европейските корпоративни емитенти остават 22 базисни пункта над нивата от 20 февруари (iTraxx Europe) и 29 базисни пункта над тези нива за европейските финансови емитенти (iTraxx European Financials) [Фигура 5]. Предвид факта, че суапите за кредитно неизпълнение играха водеща роля по време на финансовата криза, докато спредовете по тях са високи, може да се счита, че финансовите пазари остават в среда на изключителна несигурност.
- (9) Броят на акциите, допуснати за търгуване на регулирани пазари в ЕИП, за които са записани нетни къси позиции между 12 март (когато прагът за уведомяване беше 0,2 %) и 16 март 2020 г. (когато прагът за уведомяване спадна до 0,1 %), се увеличи с около 10 %. Процентното увеличение по отношение на стойността в евро (на база цените на акциите към 10 февруари 2020 г.) беше около 15 % и около 11 % по отношение на дяловия капитал. Освен това на 16 март приблизително 7 % от акциите бяха с нетна къса позиция между 0,1 и 0,2 %. Тази цифра не включва позициите в този интервал, които допринесоха за натрупване на нетни къси позиции над 0,2 %. Освен това процентът на акциите с нетна къса позиция между 0,1 и 0,2 % бележи трайно нарастване през периода между 16 март и 1 юни 2020 г. и е средно около 11 % [Фигура 8]. Следователно, може да се направи извод, че увеличението на нетните къси позиции на 16 март се дължи и на съответния процент от позициите между 0,1 и 0,2 %, които е трябвало да бъдат отчетени поради ниския праг за уведомяване, наложен от ESMA, който влезе в сила на тази дата.
- (10) Поради това значителното понижаване на цените сред членовете на съвета, относително високата нестабилност, големите спредове по суапи за кредитно неизпълнение и увеличаващият се брой нетни къси позиции илюстрират, че финансовите пазари на Съюза остават в нестабилно състояние. Това състояние на пазарите увеличава вероятността натискът върху късите продажби да предизвика или усилва неблагоприятното развитие през идните месеци, което от своя страна може да повлияе отрицателно на фактори като пазарното доверие или целостта на механизма за ценообразуване.
- (11) ESMA счита, че комбинацията от обстоятелствата, описани по-горе, представлява сериозна заплаха за правилното функциониране и целостта на финансовите пазари.

б. Заплаха за стабилността на финансовата система в Съюза като цяло или на част от нея

- (12) Както ЕЦБ обяснява в своя Преглед на финансовата стабилност ⁽⁵⁾, финансовата стабилност е състояние, при което финансовата система, която включва финансови посредници, пазари и пазарни инфраструктури, може да издържи на сътресения и да преодолява финансови дисбаланси.
- (13) Пандемията от COVID-19 продължава да нанася силен удар върху реалната икономика на Съюза. Както ESMA докладва в своята Индикативна таблица на риска през май ⁽⁶⁾, нестабилната пазарна среда, получена като резултат, ще доведе до „продължителен период на риск от допълнителни, а вероятно и значителни коригирания на пазара за институционалните инвеститори и инвеститорите на дребно и много високи рискове в цялата сфера на компетентност на ESMA“. В това отношение ESMA предупреди обществеността за вероятно заличаване на свързаността между последните резултати на финансовите пазари и стоящата в основата им икономическа дейност.
- (14) Ценовите спадове, наблюдавани от март, поставиха голяма част, ако не и всички акции, допуснати за търгуване на регулиран пазар, в положение на нестабилност, при което допълнителните спадове на цените, които не се дължат на допълнителна съществена информация, може да имат особено неблагоприятни последици.
- (15) В настоящата несигурна ситуация е възможно различни фактори да предизвикат съществен натиск върху продажбите и необичайна променливост в цените на акциите, включително и увеличаващ се брой участници на пазара, занимаващи се с къси продажби и натрупване на значителни нетни къси позиции.
- (16) По-специално широкоразпространеното обезценяване за кредитните институции показва, че емитентите от финансовия сектор са потенциално уязвими към възприемането на стратегии за къси продажби и натрупването на значителни нетни къси позиции, независимо дали тези стратегии и позиции са подкрепени от съществена информация.
- (17) Комбинацията от стратегии за къси продажби и натрупването на значителни нетни къси позиции от своя страна може да доведе до хаотично спираловидно спадане на цените за засегнатите емитенти от финансовия сектор с евентуално разпространение на ефекта към други емитенти в същите държави членки или в целия ЕС, което би могло да постави финансовата система на една или повече държави членки в риск.

⁵ <https://www.ecb.europa.eu/pub/financial-stability/fsr/html/ecb.fsr201911~facad0251f.en.html>.

⁶ https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/esma50-165-1179_risk_dashboard_no.1_2020.pdf.

- (18) Независимо от частичното възстановяване, наблюдавано на европейските финансови пазари, ESMA счита, че настоящите пазарни обстоятелства продължават сериозно да застрашават стабилността на финансовата система на Съюза.
- (19) В рамките на мандата на ESMA планираното подновяване на мярката задължава физическите или юридическите лица, които имат нетна къса позиция в акции, допуснати за търгуване на регулиран пазар, да докладват на националните компетентни органи при по-нисък праг от определения в член 5 от Регламент (ЕС) № 236/2012.
- (20) С оглед на гореизложеното тази подновена мярка би трябвало да поддържа повишения капацитет на националните компетентни органи и ESMA да извършват адекватна оценка на променящата се ситуация, да правят разграничение между движенията на пазара, водени от съществена информация и тези, които е възможно да са предизвикани или усилены от къси продажби, и да реагират в случаите, когато са необходими по-строги мерки за осигуряване на правилното функциониране и стабилност на пазарите.

в. Трансгранични последици

- (21) Описаните по-горе заплахи за целостта на пазара, правилното функциониране и финансовата стабилност се отнасят за целия ЕС. Както беше подчертано по-горе, от 20 февруари 2020 г. индексът Eurostoxx 50, който обхваща 50 емитента на сини чипове от 11⁽⁷⁾ държави в Евростона, спадна с приблизително 13 %, а индексът STOXX Europe 800, представящ 800-те най-големи компании в Европа, спадна с 16 % [Фигура 1]. Освен това влиянието на необичайния натиск върху продажбите остава видимо сред основните индекси на пазарите на ЕС, въпреки скорошните признаци на възстановяване [Фигура 6].
- (22) Това влияние на територията на целия ЕС е илюстрирано и от повишената корелация между определени сектори. Например, както е показано на [Фигура 7], корелацията на финансовите служби, банките и застрахователните сектори с Euro Stoxx Europe 600 се увеличи стремглаво от февруари 2020 г. и стана близка до 1.
- (23) Предвид факта, че финансовите пазари на всички държави членки на ЕС са засегнати от заплахите, трансграничните последици остават особено сериозни, тъй като взаимосвързаността и повишената корелация на финансовите пазари на ЕС увеличават вероятността от евентуално странично въздействие или от „ефекта на доминото“ в различните пазари в случай на натиск върху къси продажби.

⁷ Австрия, Белгия, Финландия, Франция, Германия, Ирландия, Италия, Люксембург, Нидерландия, Португалия и Испания.

3. Нито един компетентен орган не е взел мерки за преодоляване на заплахата или един или повече компетентни органи са взели мерки, с които заплахата не може да се преодолее адекватно (член 28, точка 2, буква б) от Регламент (ЕС) № 236/2012)

- (24) Едно от условията ESMA да приеме мярката в настоящото решение е, че компетентният орган или компетентните органи не са предприели действия за преодоляване на заплахата или предприетите действия не са адекватни за преодоляването ѝ.
- (25) Опасенията във връзка с целостта на пазара, правилното функциониране и финансовата стабилност, описани в Решение 2020/525 на ESMA, които остават в сила за това решение, накараха някои национални компетентни органи да предприемат действия на национално ниво, насочени към ограничаване на късите продажби на акции.
- (26) В Испания Comisión Nacional del Mercado de Valores (Национална комисия за надзор на пазара на ценни книжа — CNMV) въведе спешна мярка на 17 март 2020 г. за един месец в съответствие с член 20, точка 2, букви а) и б) от Регламент (ЕС) № 236/2012 по отношение на сделки, които биха могли да представляват или да увеличат нетните къси позиции в акции, допуснати за търгуване на местата за търговия в Испания, за които компетентният орган е CNMV. Сроктът на тази мярка беше удължен до 18 май.
- (27) В Италия Commissione Nazionale per le Società e la Borsa (Национална комисия за търговските дружества и фондовата борса — CONSOB) въведе спешна мярка на 18 март 2020 г. за три месеца в съответствие с член 20, точка 2, букви а) и б) от Регламент (ЕС) № 236/2012 по отношение на сделки, които биха могли да представляват или да увеличат нетните къси позиции в акции, допуснати за търгуване на италианския регулиран електронен пазар на акции, за който съответният компетентен орган е CONSOB. Сроктът на тази мярка трябваше да изтече на 18 юни, но мярката беше отменена на 18 май.
- (28) Във Франция Autorité des marchés financiers (Надзорен орган за финансовите пазари — AMF) въведе спешна мярка на 18 март за един месец в съответствие с член 20, точка 2, букви а) и б) от Регламент (ЕС) № 236/2012 по отношение на сделки, които биха могли да представляват или да увеличат нетните къси позиции в акции, допуснати за търгуване на местата за търговия във Франция, за които компетентният орган е AMF. Сроктът на тази мярка беше удължен до 18 май.
- (29) В Белгия Органът за финансови ценни книжа и пазари (FSMA) въведе спешна мярка на 18 март 2020 г. за един месец в съответствие с член 20, точка 2, букви а) и б) от Регламент (ЕС) № 236/2012 по отношение на сделки, които биха могли да представляват или да увеличат нетните къси позиции в акции, допуснати за търгуване на местата за търговия в Белгия (Euronext Brussels и Euronext Growth), където компетентният орган за най-относитимия пазар е FSMA. Сроктът на тази мярка беше удължен до 18 май.

- (30) В Гърция Комисията за капиталовите пазари на Гърция (НСМС) въведе спешна мярка на 18 март 2020 г. за срок до 24 април 2020 г. в съответствие с член 20, точка 2, букви а) и б) от Регламент (ЕС) № 236/2012 по отношение на сделки, които биха могли да представляват или да увеличат нетните къси позиции в акции, допуснати за търгуване на фондовата борса на Атина, за която компетентният орган е НСМС. Срокът на тази мярка беше удължен до 18 май.
- (31) В Австрия Finanzmarktaufsicht (Надзорен орган на финансовите пазари — FMA) въведе спешна мярка на 18 март 2020 г. за един месец в съответствие с член 20, точка 2, букви а) и б) от Регламент (ЕС) № 236/2012 по отношение на сключването или увеличаването на къса продажба или сделка, различна от къса продажба, която създава финансови инструмент или е свързана с такъв, като ефектът или един от ефектите от съответната сделка е да предостави финансово предимство на физическо или юридическо лице в случай на спад на цената или стойността на акции, допуснати за търгуване на регулирания пазар на виенската фондова борса (Amtlicher Handel; WBAH) и за която съответният компетентен орган е FMA. Срокът на тази мярка беше удължен до 18 май.
- (32) След изтичането на посочените по-горе временни мерки, в ЕС не са предприемани допълнителни мерки въз основа на Регламент (ЕС) № 236/2012 и към датата на настоящото решение няма такива действащи мерки.
- (33) Тези временни ограничения върху късите продажби съгласно член 20 от Регламент (ЕС) № 236/2012 имат за цел да предотвратят хаотичния спад на цените на финансовите инструменти при извънредните обстоятелства, създадени във връзка с COVID-19, но не вземат под внимание текущата необходимост от поддържане на разширения капацитет на националните компетентни органи за следене с цел по-добро прецизиране на съответния регулаторен отговор, необходим през следващите месеци.
- (34) Към момента на приемане на настоящото решение нито един от компетентните органи не е приел мерки за повишаване на видимостта на развитието на нетните къси позиции чрез въвеждане на по-ниски прагове за докладване, тъй като те могат да се позовават на Решение 2020/525 на ESMA.
- (35) Необходимостта от повишена видимост на нетните къси позиции е още по-належаща при ситуации, в които сроковете на горепосочените ограничения, наложени съгласно член 20 от Регламент (ЕС) № 236/2012, са току-що изтекли или ограниченията са премахнати в шестте държави членки, в които са били наложени. Тъй като късите продажби и сделките с равностоен ефект вече не са обект на други външни ограничения, необходимо е националните компетентни органи в ЕС да са в състояние предварително да определят дали е налице натрупване на нетни къси позиции до степен, която би могла да доведе до заплахите за финансовите пазари и финансовата стабилност, описани по-горе, които се изразяват в натиск върху късите продажби и се усилват от такъв натиск.

(36) С оглед на гореизложените заплахи, които се отнасят за целия ЕС, е очевидно, че информацията, получена от националните компетентни органи съгласно обичайния праг за докладване, посочен в член 5, точка 2 от Регламент (ЕС) № 236/2012, не е достатъчна при настоящите неблагоприятни пазарни условия. ESMA счита, че поддържането на по-ниския праг за докладване гарантира, че всички национални компетентни органи в ЕС и ESMA разполагат с набор от възможно най-добрите налични данни, за да следят тенденциите на пазара и да подготвят себе си и ESMA при необходимост да предприемат допълнителни мерки.

4. Ефикасност на мярката (член 28, точка 3, буква а) от Регламент (ЕС) № 236/2012)

(37) ESMA трябва да вземе предвид и степента, до която подновената мярка помага в значителна степен за преодоляване на установените заплахи.

(38) ESMA счита, че въпреки извънредните загуби, понесени при търгуването с акции на регулирани пазари от 20 февруари 2020 г., пазарите са функционирали правилно и целостта им до голяма степен е запазена.

(39) Поради това ESMA анализира текущите обстоятелства, по-специално във връзка с това доколко те представляват заплаха за интегритета на пазарите и за финансовата стабилност в Съюза и дали подновената мярка на ESMA би била ефективна при преодоляването на тези заплахи чрез възприемане на перспективен подход.

а. Мярката е насочена в значителна степен към преодоляване на заплахата за правилното функциониране и целостта на финансовите пазари

(40) При гореописаните обстоятелства, всяко внезапно увеличение на натиска върху продажбите и на пазарната нестабилност поради къси продажби и натрупване на къси позиции би могло да увеличи тенденциите към спад на финансовите пазари. Макар че късите продажби в други моменти може да послужат за положителни цели от гледна точка на определянето на правилната оценка на емитентите, при сегашните пазарни обстоятелства те може да представляват допълнителна заплаха за правилното функциониране и интегритета на пазарите.

(41) По-специално, като се има предвид хоризонталното въздействие на настоящата извънредна ситуация, която засяга широк набор от акции на територията на Съюза, всеки внезапен спад в цените на акциите може да се усили от допълнителен натиск върху продажбите в резултат от къси продажби и увеличени нетни къси позиции, които, ако са под обичайните прагове за уведомяване на националните компетентни органи съгласно член 5 от Регламент (ЕС) № 236/2012, биха останали незабелязани без подновената мярка.

- (42) Поради посочените причини националните компетентни органи и ESMA трябва да бъдат информирани възможно най-рано за участници на пазара, които извършват къси продажби и натрупват значителни нетни къси позиции, за да предотвратят, ако е необходимо, превръщането на тези позиции в сигнали, водещи до поредица от нареждания за продажба и последващ значителен спад на цените.
- (43) ESMA счита, че ако тази мярка не бъде подновена, националните компетентни органи и ESMA няма да притежават капацитета за адекватно следене на пазара при настоящата пазарна среда, в която променливият характер на кризата, породена от COVID-19, би могъл да доведе до внезапен и съществен натиск върху продажбите и необичайна допълнителна променливост в цените на акциите в Съюза, което от своя страна би могло да бъде допълнително усилено от натрупването на къси позиции.
- (44) Същевременно, макар че ESMA непрекъснато следи пазарните условия и ще предприеме допълнителни мерки, ако е необходимо, органът смята, че в момента е уместно да се поддържа обичайният праг за оповестяване, посочен в член 6 от Регламент (ЕС) № 236/2012, тъй като понижаването на този праг не изглежда необходимо от гледна точка на поддържане на нормално функциониращи пазари и преодоляване на рисковете за финансовата стабилност.

б. Мярката значително допринася за преодоляването на заплахата за стабилността на цялата финансова система на Съюза или за част от нея

- (45) Както е описано по-горе, търгуването с акции през периода, започнал на 20 февруари 2020 г., беше и все още се характеризира със съществен натиск върху продажбите и необичайна нестабилност, което води до значителни низходящи тенденции, засягащи емитентите от всички видове сектори. Както е посочено по-горе, извършването на къси продажби и натрупването на значителни нетни къси позиции може да увеличи натиска върху продажбите и низходящите тенденции, които от своя страна може да представляват заплахата, която може да има силно отрицателно влияние върху финансовата стабилност на финансовите институции и дружества от други сектори.
- (46) В този контекст ограниченията върху данните за националните компетентни органи и ESMA биха ограничили капацитета им за преодоляване на потенциалните отрицателни последици за икономиката, а в крайна сметка — за финансовата стабилност на Съюза като цяло.
- (47) Поради това подновената мярка на ESMA за временно намаляване на праговете за докладване на нетни къси позиции на националните компетентни органи ефективно допринася за преодоляването на тази заплахата за стабилността на части от финансовата система на Съюза или в крайна сметка за цялата такава система чрез намаляване на ограниченията върху данните и повишаване на капацитета на националните компетентни органи за преодоляването на предстоящите заплахы на ранен етап.

в. Подобряване на способността на компетентните органи да следят заплахата

- (48) При нормални условия на пазара националните компетентни органи следят всяка заплахата, която може да произтече от късите продажби и натрупването на нетни къси позиции, чрез инструментите за надзор, установени в законодателството на Съюза, по-специално задълженията за докладване във връзка с нетните къси позиции, предвидени в Регламент (ЕС) № 236/2012 ⁽⁸⁾.
- (49) Същевременно поради настоящите пазарни условия е необходимо да се засили наблюдението от страна на националните компетентни органи и ESMA на обобщената информация за нетните къси позиции в акции, допуснати за търгуване на регулирани пазари. За тази цел и предвид продължаващата ситуация на несигурност, свързана с кризата, предизвикана от COVID-19, е важно националните компетентни органи да продължат да получават информация за натрупването на нетни къси позиции на ранен етап, преди те да достигнат обичайните нива от 0,2 % от емитирания акционерен капитал. Това се подчертава от стабилно нарастващия процент акции с нетна къса позиция между 0,1 и 0,2 % от емитирания акционерен капитал през периода между 16 март и 1 юни 2020 г.
- (50) Поради това подновената мярка на ESMA помага за поддържане на способността на националните компетентни органи да се справят с всякакви установени заплахи на по-ранен етап, което позволява на тях и на ESMA да се справят своевременно със заплахите за правилното функциониране на пазарите и за финансовата стабилност в случай на проява на признаци за неблагоприятно положение на пазара.

5. Мерките не пораждат риск от регулаторен арбитраж (член 28, точка 3, буква б) от Регламент (ЕС) № 236/2012)

- (51) За да приеме или поднови мярка съгласно член 28 от Регламент (ЕС) № 236/2012, ESMA следва да обмисли дали мярката поражда риск от регулаторен арбитраж.
- (52) Тъй като подновената мярка на ESMA се отнася до задълженията за докладване от страна на участниците на пазара по отношение на всички акции, допуснати за търгуване на регулирани пазари в Съюза, тя ще гарантира единен праг за докладване за всички национални компетентни органи, като гарантира равнопоставеност между участниците на пазара в Съюза и извън него по отношение на търгуването с акции, допуснати за търгуване на регулирани пазари в Съюза.

6. Мярката на ESMA не оказва отрицателно влияние върху ефективността на финансовите пазари, включително чрез намаляване на ликвидността на тези пазари или чрез създаване на несигурност за участниците на пазара, което да е непропорционално високо спрямо ползите от въвеждането на мярката (член 28, точка 3, буква в) от Регламент (ЕС) № 236/2012)

⁸ Вж. член 5 от Регламент (ЕС) № 236/2012.

- (53) ESMA трябва да прецени дали мярката има отрицателно влияние, което може да се счита за непропорционално високо спрямо ползите от въвеждането ѝ.
- (54) ESMA счита, че е целесъобразно, преди да обмислят приемането на допълнителни мерки, националните компетентни органи да следят отблизо развитието на нетните къси позиции. ESMA отбелязва, че обичайните прагове за докладване (0,2 % от емитирания акционерен капитал) може да не са подходящи за своевременно определяне на тенденциите и предстоящите заплахи при настоящите извънредни пазарни условия.
- (55) Въпреки че въвеждането на разширени задължения за докладване може да е добавило допълнителна тежест за докладващите субекти, в момента последните вече са адаптирали вътрешните си системи с прилагането на Решение (ЕС) 2020/525 на ESMA и следователно не се очаква тази подновена мярка да окаже допълнително влияние върху разходите за спазване на изискванията от докладващите субекти. В допълнение, това няма да ограничи капацитета на участниците на пазара да откриват или увеличават своите къси позиции в акциите. В резултат ефективността на пазара няма да бъде засегната.
- (56) В сравнение с други възможни мерки, включително с по-голяма степен на намеса, настоящата подновена мярка не би трябвало да засегне ликвидността на пазара, тъй като задължението за допълнително докладване на ограничен набор от участници на пазара не би трябвало да промени техните стратегии за търгуване и следователно — тяхното участие на пазара. Освен това запазването на изключението, предвидено за дейностите по поддържане на пазара и програмите за стабилизиране, има за цел да не се увеличава тежестта за субектите, предоставящи важни услуги по отношение на осигуряването на ликвидност и намаляването на нестабилността, което е от особено значение в настоящата ситуация.
- (57) По отношение на обхвата на подновената мярка, ESMA счита, че ограничаването ѝ до един или няколко сектора или до някоя подгрупа емитенти може да не доведе до постигане на желаните резултати. Мащабът на спада на цените, регистриран след избухването на пандемията от COVID-19, широкият набор от засегнати акции (и сектори) и степента на взаимосвързаност между икономиките на ЕС и местата за търговия показват, че мярка на равнище ЕС е вероятно да бъде по-ефективна от секторните мерки.
- (58) Що се отнася до създаването на пазарна несигурност, с мярката не се въвеждат нови регулаторни задължения, тъй като понижавайки съответния праг, тя само изменя обичайното задължение за докладване, което е в сила от 2012 г. Освен това ESMA подчертава, че подновената мярка остава ограничена до отчитането на акции, които са допуснати за търгуване на регулиран пазар в Съюза, за да се обхванат тези позиции, за които допълнителното докладване изглежда най-уместно.
- (59) Поради това ESMA счита, че подобно задължение за повишаване на прозрачността не би трябвало да има отрицателно влияние върху ефективността на финансовите пазари или върху инвеститорите, което да е непропорционално високо спрямо ползите от него, и не би трябвало да доведе до несигурност на финансовите пазари.

(60) По отношение на срока на мярката ESMA счита, че подновяването на мярката за срок от три месеца е обосновано, като се вземе предвид наличната към момента информация и цялостните несигурни перспективи в контекста на кризата, предизвикана от COVID-19. ESMA възнамерява да се върне към обичайното задължение за докладване веднага щом ситуацията се подобри, но същевременно не може да изключи възможността за удължаване на срока на мярката, ако ситуацията се влоши или пазарите останат в нестабилно състояние.

(61) Въз основа на това и към днешна дата ESMA счита това решение за подновяване на временната мярка за увеличена прозрачност по отношение на нетните къси позиции за пропорционално предвид настоящите обстоятелства.

7. Консултация и уведомяване (член 28, точки 4 и 5 от Регламент № 236/2012)

(62) ESMA се консултира с Европейския съвет за системен риск (ECCP). ECCP не изрази възражения по отношение на приемането на предложеното решение.

(63) ESMA е уведомил националните компетентни органи за предложеното решение.

(64) Подновената мярка на ESMA ще се прилага считано от 17 юни 2020 г.

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ

Член 1 **Определение**

За целите на настоящото решение „регулиран пазар“ означава регулиран пазар съгласно член 4, параграф 1, точка 21 от Директива № 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. относно пазарите на финансови инструменти и за изменение на Директива 2002/92/ЕО и Директива 2011/61/ЕС⁽⁹⁾.

Член 2 **Временни допълнителни задължения за прозрачност**

1. **Физическо или юридическо лице с нетна къса позиция по отношение на емитиран акционерен капитал на дадено дружество, чиито акции са допуснати за търгуване на регулиран пазар, уведомява съответния компетентен орган в съответствие с членове 5 и 9 от Регламент (ЕС) № 236/2012 на Европейския парламент и на Съвета, когато позицията му достигне или надхвърли съответния праг за уведомяване, посочен в точка 2 от настоящия член.**
2. **Съответният праг за уведомяване е 0,1 % от емитирания акционерен капитал на съответното дружество и всеки 0,1 % над този праг.**

Член 3 **Изключения**

1. **В съответствие с член 16 от Регламент (ЕС) № 236/2012 на Европейския парламент и на Съвета временните допълнителни задължения за прозрачност, посочени в член 2, не се прилагат за акции, допуснати за търгуване на регулиран пазар, когато основното място за търговия на акциите се намира в трета държава.**
2. **В съответствие с член 17 от Регламент (ЕС) № 236/2012 на Европейския парламент и на Съвета временните допълнителни задължения за прозрачност, посочени в член 2, не се прилагат за сделки, извършени във връзка с дейности по поддържане на пазара.**
3. **Временните допълнителни задължения за прозрачност, посочени в член 2, не се прилагат за нетна къса позиция във връзка с извършването на стабилизиране съгласно член 5 от Регламент (ЕС) № 596/2014 от 16 април 2014 г. относно пазарната злоупотреба⁽¹⁰⁾.**

⁹ ОВ L 173, 12.6.2014 г., стр. 349.

¹⁰ ОВ L 173, 12.6.2014 г., стр. 1.

Член 4

Влизане в сила и прилагане

Настоящото решение влиза в сила на 17 юни 2020 г. То се прилага от датата на влизането му в сила за срок от три месеца.

Съставено в Париж на 10 юни 2020 г.

За Съвета на надзорниците

Steven Maijoor

Председател

ПРИЛОЖЕНИЕ

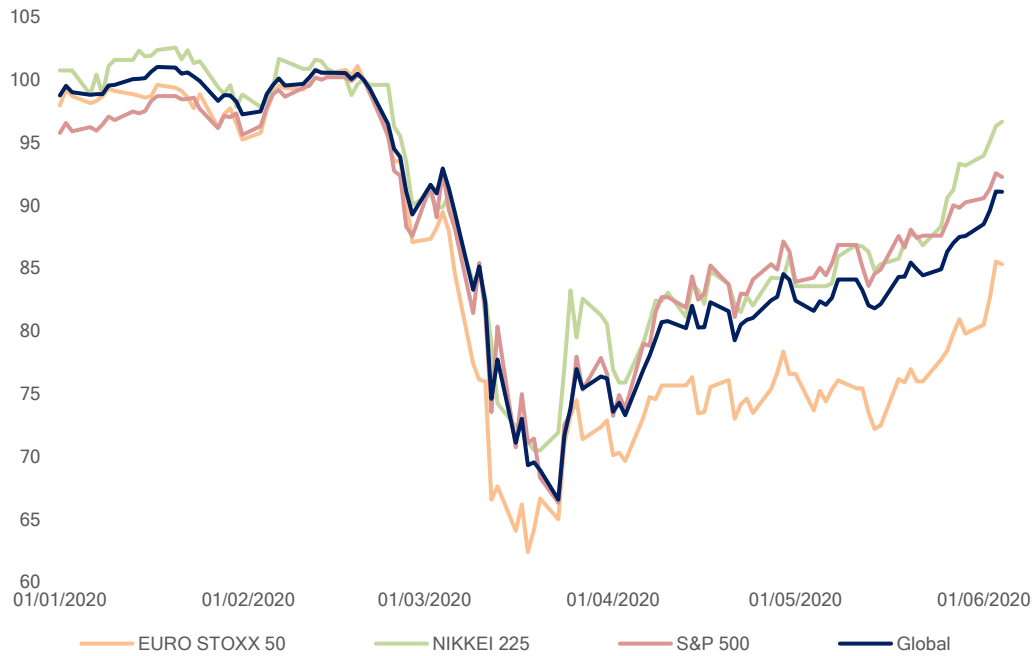
ФИГУРА 1 — ФИНАНСОВИ ПОКАЗАТЕЛИ

	Промени след 20 февруари 2020 г.	Равнище
Ефективност на капиталовия пазар (в %)		
STOXX EUROPE 800 с изкл. на Швейцария	-16 %	117
ИНДЕКС EURO STOXX	-13 %	364
EURO STOXX 50	-13 %	3 323
US S&P500	-8%	3 112
JP Nikkei	-3%	22 864
Глобално	-9 %	211
Европейски банки	-30%	104
Финансово състояние на IT	-29 %	28
Финансово състояние на ES	-35%	42
Финансово състояние на DE	-11%	126
Финансово състояние на FR	-28%	130
Променливост (в %)		
VSTOXX	13	28
VIX	9	25
Суапове за кредитно неизпълнение (в базисни пунктове)		
Europe corporate	22	62
Висока доходност за Европа	157	355
Финансово състояние на Европа	29	73
Финансово състояние на Европа, подчиненост	62	149
10г държавни облигации (в базисни пунктове, равнище в %)		
DE10Y	15	-0,29
ES10Y	32	0,55
FR10Y	23	0,01
IT10Y	51	1,42
US10Y	-67	0,86
GB10Y	-24	0,34
JP10Y	9	0,05

Забележка: Списъкът е актуален към 4.6.2020 г.

Източници: Refinitiv EIKON; ESMA.

ФИГУРА 2 — БОРСОВИ ИНДЕКСИ В ЦЯЛ СВЯТ

Note: Equity prices. 2020-02-02 = 100.
Sources: Refinitiv Datastream, ESMA.

Global

Note: Equity prices. 2020-02-02 = 100.

Sources : Refinitiv Datastream, ESMA.

Глобално

Забележка: Цени на собствен капитал. 2.2.2020 г. = 100.

Източници: Refinitiv Datastream, ESMA.

ФИГУРА 3 — ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ПРОМЕНЛИВОСТ

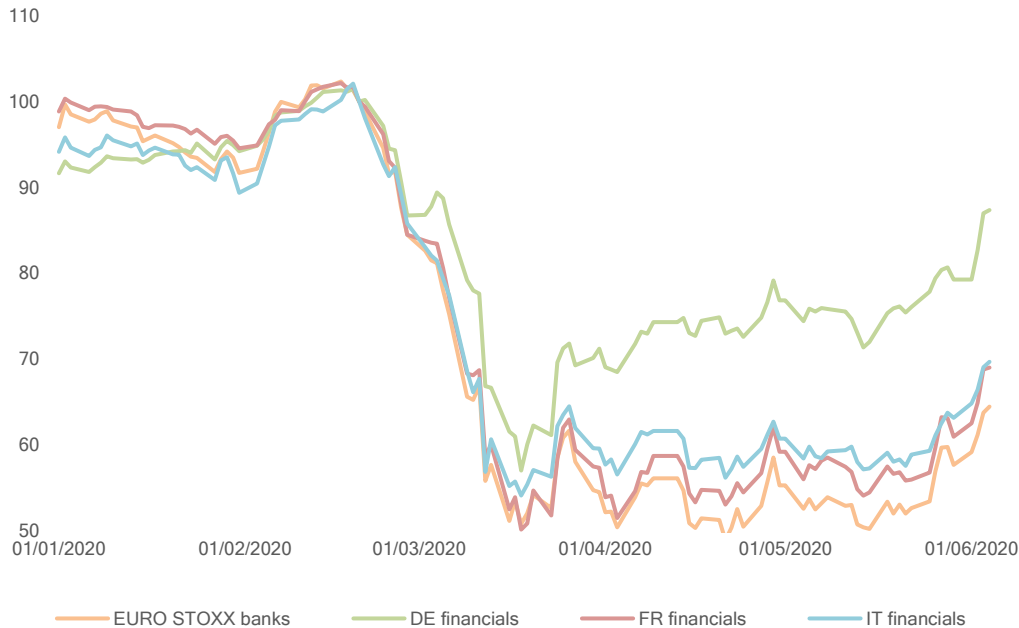

Note: Implied volatilities of EURO STOXX 50 (VSTOXX) and S&P 500 (VIX), in %.
Sources: Refinitiv Datastream, ESMA.

Note: Implied volatilities of EURO STOXX 50 (VSTOXX) and S&P 500 (VIX), in %.
Sources: Refinitiv Datastream, ESMA

Забележка: Предполагаема променливост на EURO STOXX 50 (VSTOXX) и S&P 500 (VIX) в %.
Източници: Refinitiv Datastream, ESMA

ФИГУРА 4 — ФИНАНСОВИ БОРСОВИ ИНДЕКСИ В ЕС

Note: Equity prices. 2020-02-02 = 100.
Sources: Refinitiv Datastream, ESMA.

Note: Equity prices. 2020-02-02 = 100.

Sources: Refinitiv Datastream, ESMA.

Забележка: Цени на собствен капитал. 2.2.2020 г. = 100.

Източници: Refinitiv Datastream, ESMA.

ФИГУРА 5 — ИНДЕКСИ НА СПРЕДОВЕ ПО СУАПИ ЗА КРЕДИТНО НЕИЗПЪЛНЕНИЕ В ЕС

Note: CDS spreads on European IG corporates (iTraxx Europe), European HY corporates (iTraxx Europe Crossover) and European Financials, in bps.
Sources: Refinitiv EIKON, ESMA.

Note: CDS spreads on European IG corporates (iTraxx Europe, European HY corporates (iTraxx Europe Crossover) and European Financials, in bps.

Sources: Refinitiv Datastream, ESMA.

Забележка: Спредове по суапи за кредитно неизпълнение върху европейски дружества с инвестиционен рейтинг (iTraxx Europe, европейски дружества с висока доходност (iTraxx Europe Crossover) и европейски финансови предприятия, в базисни пунктове.

Източници: Refinitiv Datastream, ESMA.

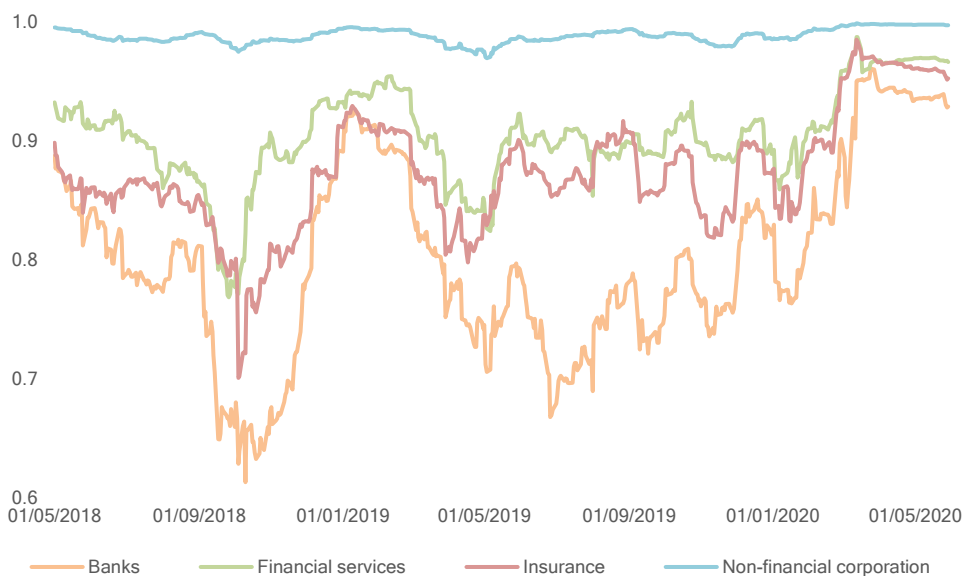
ФИГУРА 6 — ЕФЕКТИВНОСТ НА ЕВРОПЕЙСКИ БОРСОВИ ИНДЕКСИ ПО ДЪРЖАВИ

	Процентно изменение от 20 февруари 2020 г.
STOXX EUROPE 800 с изкл. на Швейцария	-15,78%
ИНДЕКС EURO STOXX	-12,72%
EURO STOXX 50	-13,07%
AT	-23,30 %
BE	-14,86%
BG	-15,69%
CY	-34,73%
CZ	-13,94%
DE	-7,32%
DK	-2,48%
EE	-13,16%
ES	-21,88%
FI	-8,66%
FR	-15,91%
GB	-13,93%
GR	-26,64%
HR	-17,16%
HU	-17,83%
IE	-12,90%
IS	-4,44%
IT	-20,01%
LT	-1,98%
LU	-21,60%
LV	-1,81%
MT	-12,92%
NL	-9,17%
NO	-10,22%
PL	-13,47%
PT	-13,64%
RO	-11,45%

SE	-9,47%
SI	-10,83%
SK	0,07%

Забележка: Списъкът е актуален към 4.6.2020 г.
Източници: Refinitiv EIKON; ESMA.

ФИГУРА 7 — КОРЕЛАЦИЯ МЕЖДУ ДНЕВНАТА ВЪЗВРЪЩАЕМОСТ НА EURO STOXX EUROPE 600 И СВЪРЗАНИТЕ СЕКТОРНИ ИНДЕКСИ

Note: Correlations between daily returns of the STOXX Europe 600 and STOXX Europe 600 sectoral indices. Calculated over 60-day rolling windows.
Sources: Refinitiv Datastream, ESMA.

Banks

Financial services

Insurance

Non-financial corporation

Note: Correlations between daily returns of the STOXX Europe 600 and STOXX Europe 600 sectoral indices. Calculated over 60-day rolling windows.

Sources: Refinitiv Datastream, ESMA.

Банки

Финансови услуги

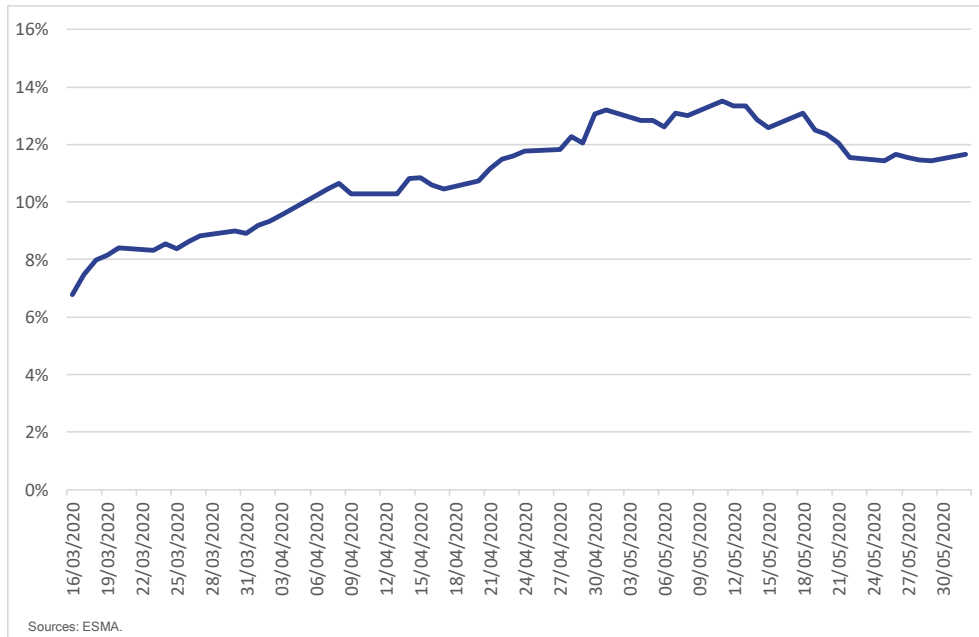
Застраховане

Нефинансови предприятия

Забележка: Корелации между дневната възвръщаемост на секторните индекси STOXX Europe 600 и STOXX Europe 600. Изчислени през подвижен интервал от 60 дни.

Източници: Refinitiv Datastream, ESMA.

ФИГУРА 8 — НЕТНИ КЪСИ ПОЗИЦИИ МЕЖДУ 0,1 И 0,2 % ПРЕЗ ПЕРИОДА МЕЖДУ 16 МАРТ И 1 ЮНИ 2020 Г.

Sources: ESMA

Източници: ESMA